

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Gun Eriksson
08-563 086 89
Gun.Eriksson@hsv.se
YTTRANDE

2009-09-08
Reg.nr 13-3221-09

Klinisk forskning – Ett lyft för sjukvården (SOU 2009:43)

Högskoleverket har anmodats yttra sig över slutbetänkandet Klinisk forskning - Ett lyft för sjukvården enligt remiss U2009/3120/F.

Inledande kommentar

Högskoleverket har till Utbildningsdepartementet per 2008-05-20, reg.nr 13-1211-08, inkommit med ett yttrande avseende delbetänkandet ”Åtgärdsplan för den kliniska forskningen”, SOU 2008:7. Högskoleverket koncentrerar sig därför i detta yttrande enbart på de aspekter som tillkommit i slutbetänkandet.

Universitetsmedicinska centra

Landstingen och lärosätena svarar idag tillsammans för den kliniska forskningen. Utredaren pekar på att detta dubbla huvudmannaskap medför att forskningen styrs av två parallella organisationer. Det innebär att effektiv translationell forskning, dvs. forskning som utgår från patienternas sjukdomar, och som genomförs i laboratoriet för att därefter återföras till patienterna som ny eller förbättrad terapi och diagnostik, försvåras.

I slutbetänkandet föreslås en ny organisationsstruktur, universitetsmedicinska centra – UMC, i vilken universitetssjukhusets ledning, med representation från både landsting och lärosäten, får det övergripande ansvaret för sjukvård, forskning och undervisning. Högskoleverket instämmer i de fördelar med UMC som utredningen presenterar. En av dessa är representation av lärosätena i ledningen för UMC sannolikt skulle medföra att dagens forskarutbildning stärks. Detta genom en ökad närhet till den kliniska forskningen.

Högskoleverket instämmer vidare i utredningens förslag att ytterligare förstärka och garantera forskarutbildningens ställning och kvalitet, genom att forskningserfarenhet ges ett meritvärde vid rekrytering till ledande befattningar vid universitetssjukhusen.

Högskoleverket instämmer dessutom i utredarens påpekande om nödvändigheten av att klinisk forskning får en tydligare koppling till de medicin- och vårdutbildningar som idag bedrivs vid lärosätena, på såväl grund- som

avancerad och forskarnivå. Detta har även sin bäring i högskolelagens §3, enligt vilken verksamheten ska bedrivas så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

I samband med delbetänkandet framhöll Högskoleverket att det kunde finnas nackdelar med att den kliniska forskningen koncentreras till universitetssjukhusen. Detta eftersom många medicin- och vårdutbildningar vid lärosäten utan medicinsk fakultet riskerar att få en försvagad koppling till forskningen. Den synpunkten kvarstår efter slutbetänkandets förslag på inrättande av UMC. Problematiken har inte, såvitt Högskoleverket ser, vidareutvecklats i slutbetänkandet. I utredningens förslag avseende universitetsmedicinska centra, fokuserar utredningen på de sju universitetssjukhus vilka idag har medicinskt fakultet och grundutbildning till läkare kopplad till sin verksamhet. De universitetssjukhus som idag saknar medicinskt fakultet omfattas därför inte av utredningens förslag. Det kan medföra betydande nackdelar för eventuella andra lärosäten som har för avsikt att etablera medicinskt och vårdvetenskapligt område för utbildning på forskarnivå.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Anders Flodström efter föredragning av utredaren Gun Eriksson i närvaro av informationschefen Eva Ferndahl samt tf. avdelningschefen Joakim Palestro. I ärendets handläggning har även utredarna Anders Sundin och Annika Vänje deltagit.

Anders Flodström

Gun Eriksson